

A studio Rubín

Two 2

Pravidla úklidu

autoři: Lucie Ferenzová a kolektiv
odborná konzultace: Mgr. Petra Ezzeddine, Ph.D.
režie: Lucie Ferenzová
dramaturgie: Dagmar Fričová
výprava a dramaturgická spolupráce, video:
Andrijana Trpković
hudba: Markéta a Pavel Ptáčnickovi
hrají: Martina Jindrová, Táňa Malíková,
Anita Krausová nebo Agáta Kryštůfková

premiéra: 9. května 2022 v Divadle na cucky
v Olomouci v rámci festivalu Divadelní flora
Olomouc a 10. června v A studiu Rubín

Inscenace vzniká jako koprodukce Kolonie z.s., A studia Rubín
a Divadla na cucky.

PODEKOVÁNÍ: NATALII F., OXSANĚ V., OLESYE B.,
GERTTRUD MARIÍ K., ANNĚ A., A NAŠIM MUŽŮM,
KTERÍ ZVLÁDAJÍ ROLI CHŮVY, KUCHARČKY
A UKLIZEČKY, NĚKDY I 29/7.

Nic je nejvíc

Uklízení je fyzická práce. Má v podstatě jen dvě fáze.
Rozhodování, co vyhodím, a vymýšlení toho, kam dám to,
co nevyhodím.

V Japonsku lidé věří, že čistota v našich pokojích a udržování
toalety bez poskvrnky přináší štěstí.

Uklízení je mimořádná událost. Uklidit by se mělo jednou provždy. A nemyslím tím běžné uklízení, které spočívá v tom, že si něco vezmu a pak to vrátím zpátky na místo. Stačí jednou zažít stav dokonalého pořádku a budete ho umět udržet.

Svůj pokoj uklízím tak dvakrát do roka tak půl hodinu. Ve svém čistém pokoji upíjím bylinkový čaj, vzduch je průzračný, vychutnávám klid a přemýšlím o svém dni. Zrak mi padne na obraz, co mám ráda, pak na vázu s čerstvými květinami. Ve svém pokoji mám jen ty věci, které mluví k mému srdci.

Když všechno naráz a rychle zbavíte nepořádku, změníte scénérii. Najednou se ocitnete v úplně jiném světě. Klíčem je provést to rázně, ne polovičatě, aby se nepořádek nevracel.

Tohle není postupný proces! Dokonalost je možná!

Vyhazovat a rozhodovat, kam zbylé věci uložíme! První fáze musí být zcela ukončena, než začnete s druhou!

Jaký chcete, aby byl váš životní styl? Projděte si pozorně svoje poznámky a za každou odpověď se ptejte proč.

Musíte začít s vervou, odhodláním a všechno zvládnout najednou. Někteří vyhodili i dvě stě takových těch černých pytlů.

Nic je nejvíc.

• Marie Kondo, Zázračný úklid

ALE JAK TO MÁM
DOPRDELE POZNAT?

Důstojná práce

Základní práce, kterou vykonávají přes týden, je většinou prekarizovaná a málo placená – typicky jde o zaměstnankyně u myčky v restauracích či pokojské v hotelu. K tomu po večerech a o víkendech pracují ve službách, například jako hospodyně, paní na úklid nebo chůvy. Hlavní prací by se totiž nebyly schopny uživit a ještě posílat remittance domů, takže navíc vykonávají další servis. Nájemní práce v domácnosti se těžko formalizuje, je to téměř neregulovaný sektor, do kterého lze rychle vstoupit. Proto ji vykonávají především ženy s první zkušeností v dané zemi. Obecně vládne předpoklad, že vzhledem k tomu, že jde o reprodukční práci, ženy jsou k ní v podstatě „zrozeny“. Na uklízení podle většinových představ nepotřebujete žádné speciální dovednosti, zvládne to přece každý... Na druhé straně má ale zákazník poměrně přesné představy o tom, jak by měl dobrý úklid vypadat. A nezáleží na tom, jestli Ukrajinka v zemi původu pracovala jako továrnice nebo vědkyně.

Označení „má Ukrajinka“, které se pro migrantské pracovnice v domácnostech vžil. Pobytový status na dobu dočasnou neumožňuje vstup do systému veřejného zdravotního pojištění. „Když Andrej Babiš prohlašoval, že vyřeší krizi zdravotnického systému tím, že zajistí příchod pracovnic z Ukrajiny, už neřekl B – totiž, že pokud ony budou pečovat, i o ně by mělo být pečováno. Chceme-li, aby se tady někdo staral o naše nemocné, měl by mít také přístup ke zdravotnímu pojištění, penzím nebo přídávům na děti.“ Temporalita však podle Petry Ezzeddine funguje jako magický termín. Přijímající stát získá pracovní sílu, které nemusí dát žádné sociální záruky; vysílající stát přijímá remittance, jež se zkonsumují. Systém přitom vyhovuje celé škále politického spektra. Právce se může radovat z levné práce, levice její dočasný

charakter pro změnu rámuje tak, že se tím ochrání místa vlastních pracovníků.

Dvanáctihodinové směny šest dní v týdnu dané kombinací hlavní práce a nájemní práce v domácnosti tak legitimizují fakt, že „opustily své rodiny“ a absentují v péči, která je od nich na základě společenských vzorců očekávána. V mnohých evropských zemích je přitom temporalita romantizována coby humanitární pomoc zemi skrze zasílané remitence.

• Eliška Koldová, Z přehlížených „Úkáček“ hrdiny. Ukrajinská menšina si zaslouží důstojné životní podmínky (kráceno redakcí)

UŽ NECHCI UKLÍZET! MOHL BY MI NĚKDO
ŘÍCT, PROČ JE TU FURT TAKOVĚJ BORDEL, KDYŽ
FURT VYHAZUJU, VYHAZUJU, VYHAZUJU. Z

Tak jasně, v dobách, kdy věda ještě neprokázala, že nečistota zhoršuje zdravotní stav, byla víra v boha čistýho hajzlu jedinou možností, jak lidi přinutit udržovat pořádek. Všechny ty pravidla od košer až po feng-šuej mělo podle mě prvotně racionální základ: nečistota, hniloba, kontaminace, výkaly a výměšky nepatří k jídlu, nábytku ani náradí, které strkáš do pusy. To, že se ruce mají mýt, se zjistilo až v 19. století. Jenomže zatímco legislativa 19. století, diktovaná představami zdravotní policie, se snažila chránit lidské životy a uchovat lidské zdraví, legislativa 21. století se musí snažit zachránit zdraví a život Země. Hlavním nepřítelem civilizace přestává být špína, stávají se jím mikroorganismy, hygienickými přípravky natolik zocelené, že je proti nim i nadmíru čistotné lidstvo bezmocné. A chemie v oceánech, vzduchu i zemi, of course.

Péče a čistota

Když je o nás pečováno, účinky jsou mírně narkotické, a čím déle tato péče trvá, tím více se ztišujeme a uvolňujeme.

U příslušníků živočišné říše obvykle platí, že provádějí úpravu svého zevnějšku v intervalech mezi primárními energetickými činnostmi: to znamená před společenským kontaktem nebo po něm, před nebo po jídle a než se uloží k spánku nebo po probuzení. Během těchto „odpočinkových“ období se zklidňují, uhlazují si pocuchané peří nebo srst a znovu se uvádějí do normálního stavu pohotovosti. Úprava zevnějšku jim pomáhá ulevit si od stresu, „vysadit“, udělat si přestávku. Je proto prací i hrou.

Všichni příslušníci čeledi Hominidae jsou citliví na špínu, sliz a lepkavost. Tělesný fyzický kontakt s odpadem těla jiného člověka je obecně a v celém světě považován za dost odpudivý, a přesně z tohoto důvodu jsou lidé, kteří vykonávají práci, při níž k tomuto kontaktu dochází dlouhodobě (praní, úklid odpadků), obvykle příslušníky nejnižší třídy, kasty či rodu.

• Virginia Smith, Dějiny čistoty a osobní hygieny

TAK MOŽNÁ SE Z TEBE NEMUSEL
STÁT TAKOVĚJ NEUROTIK, KDYBY SES
SOUSTŘEDILA NE NA TO, CO MAŠ VYHODIT,
ALE NA TO, CO SI CHCEŠ PONECHAT.

DÍVÁM SE UŽ TEJDNY TAK BEDLIVĚ,
ŽE BYCH TÍM POHLEDEM MOHLA VRTAT DÍRY.
JSEM ÚPLNĚ VYŘÍZENÁ!

Transnacionální mateřství

Zatímco mužská pracovní migrace je nahlížena jako „důležitá pro finanční zajištění rodiny“, migrující ženy jsou zpravidla vnímány jako ty, které od svých rodin „utíkají“ (Parreñas 2005). Strategie rozhodování, zda migrovat do zahraničí, které volí ukrajinské migrantky, jsou pevně zasazeny kolem hlavní argumentace – lepšího života pro své děti. Pro lepší budoucnost svých dětí transnacionální matky podnikly nelehký krok, migrovaly za prací, musely se vypořádat se steskem po svých dětech a pocity osamocení v cizím velkoměstě. V době své nepřítomnosti se transnacionální matky můžou spolehnout ve výpomoci a „náhradní“ péči na své rodiče. To se jeví v jejich rozhodování odejít do pracovní migrace jako zcela rozhodující faktor. Za poskytnutí náhradní péče se od migrantek očekává pravidelné zasilání části výdělku z migrace, který se využívá nejen ve prospěch dětí, ale také významně podporuje i samotné pečovatele (babičky, dědečky). Na straně druhé, toto generační propojení ale přináší také mezigenerační konflikty, zejména související s výchovou dětí. V komunikaci mezi transnacionálními matkami a jejich dětmi hrají čím dál větší význam moderní technologie – zejména internet, pomocí kterých efektivně (alespoň částečně) znovu obnovují význam svého mateřství. Na druhou stranu může ale ono virtuální odosobnění interakci mezi matkami a jejich dětmi deformovat.

• Petra Ezzeddine, Ztráty a nálezy transnacionálního mateřství,
Artyčok.tv

sezona 54

Závislosti

2021/2022

www.astudiorubin.cz
Malostranské nám. 9, Praha 1

grafické zpracování programu: Alexandra Šliková (za A studio Rubín), Zdeněk Vévoda (DNC)

fotografie: Lenka Glisníková

redakce programu: Dagmar Fričová, Lucie Ferenzová

produkce: Johana Kolomazníková, Barbora Kunstovná, Kristýna Milaberská, Petra Pánková

propagace: Pavla Umlaufová, Zdeněk Vévoda

technika: David Oupor, Ondřej Zunt

KVAPIL
SINCE 1991

olomouc.cz
nejlepší adresa ve městě

**DIVADLO
NA CUCKY**

Státní fond kultury ČR

MINISTERSTVO
KULTURY

Olomoucký kraj